

Motion av Nike Örbrink (KD) om att inrätta en central bidragsnämnd för att motverka välfärdsbrottslighet.

2019 uppskattade Riksrevisionen och Ekonomistyrningsverket att välfärdsbrottsligheten, inklusive bidragsfusk, i vårt samhälle kostar ca 10-20 miljarder kronor per år. BRÅ lyfte tidigare i år i sin rapport *Välfärdsbrott mot kommuner och regioner* att just ideella föreningar utmärker sig som särskilt svårhanterade för kommunerna då kravställningen för avtal eller föreningsbidrag generellt är mycket lägre jämfört med entreprenörer som upphandlas inom offentlig sektor. Lagstiftningen skiljer sig åt mellan dem.

Sedan 2019 är kommuner skyldiga enligt kommunallagen att följa upp och kontrollera avtal med privata utförare. Genom uppföljning och insyn i verksamheterna ska oseriösa aktörer och välfärdsbrott motverkas och leverans av service och tjänster till medborgarna säkerställas. Olyckligtvis täcks inte ideella föreningar av kommunallagens skrivning.

Skatteverket efterfrågade nyligen en gemensam databas för bidragsgivande myndigheter på statlig nivå över alla statliga bidrag som delas ut till ideella föreningar, i syfte att motverka överutnyttjande och dubbelfinansiering. Samma behov finns även i staden, parallellt med en stärkt kontrollfunktion mot bakgrund av de svårigheter som BRÅ belyser i sin rapport.

Sveriges kommuner betalade ut totalt 4,9 miljarder kronor till ideella föreningar och stiftelser år 2019. Av dessa fördelar Stockholms stad årligen ca 100 mnkr i stöd till det lokala föreningslivet, exklusive så kallade idéburna offentliga partnerskap (IOP). Stödet ska användas för att stärka civilsamhället, öka tillgängligheten till, och medverka i, idrotts- och kulturverksamheter. I staden beviljas även medel till etniska föreningar i framförallt ytterstaden. Stödet ska stärka nyanländas möjligheter till delaktighet i samhället och bidra till integration.

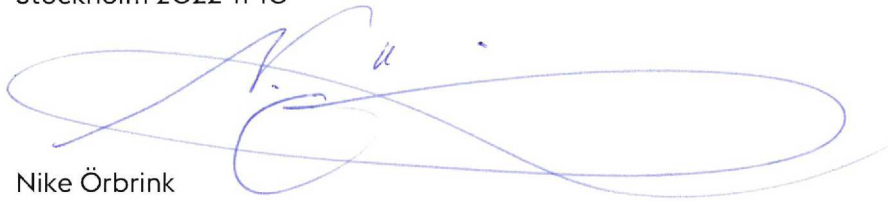
Det finns exempel på föreningar i Stockholm som mottagit föreningsstöd från flera av stadens nämnder och statliga myndigheter samtidigt, samt misstänkt fusk gällande falska medlemsregister och påhittade verksamheter. Även föreningar med olämpliga styrelsesammansättningar återfinns bland tidigare bidragsmottagare, allvarliga jävsförhållanden samt pågående avtal med föreningar som nekas medel av statliga myndigheter på grund av att de anses odemokratiska. Behovet av central styrning är påtagligt.

Min första fråga till finansborgarrådet i fullmäktige den 7 november berörde arbetet mot välfärdsbrottslighet. Senare samma kväll uppdagades allvarliga jävsförhållanden där en socialdemokratisk ledamot vid tre tillfällen beviljat föreningsstöd till föreningar han själv hade nära koppling till. *Varje förslösad skattekrona är en stöld från folket.* Ett citat som ofta tillskrivs socialdemokraten Gustav Möller men som inte tycks vara ledande i Socialdemokraternas fullmäktigegrupp.

Med anledning av ovanstående föreslår jag kommunfullmäktige besluta

Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att inrätta en central bidragsnämnd med ansvar för stadens fördelning, utbetalning och uppföljning av föreningsbidrag.

Stockholm 2022-11-10

Nike Örbrink